

Granskning av delårsrapport 2022

Norbergs kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2022-10-27

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Revisionskriterier	2
3. Syfte	2
4. Metod	3
5. Bestämmelser och anvisningar	3
6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar	4
7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål	5
7.1 Styrmodell	5
7.2 KF mål 2022	5

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norbergs kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2022-08-31. Granskningen ska ge underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten.

Huvudsakliga syftet för delårsrapporten är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen så att god ekonomisk hushållning uppnås.

Kommunstyrelsen är ansvarig för att delårsrapporten upprättas och att utformning och innehåll överensstämmer med gällande regler. Samma redovisningsprinciper som använts i senaste årsredovisning har tillämpats i delårsrapporten. Tillämpad redovisning genom otillåtna avsättningar är inte i enlighet med lagregler och rådets rekommendationer.

Vi har i tidigare granskningar pekat på otydligheter i styrningen med avseende på mål för en god ekonomisk hushållning. I årets budget har finansiella mål getts uttryck som följs upp i delårsrapporten där samtliga uppnås. När det gäller verksamhetsmålen saknas en samstämmighet mellan verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i budgeten och fullmäktiges övergripande mål som sedan följs upp i delårsrapporten. Kommunen framhåller i delårsrapporten att målstyrningsmodellen inte är färdigutvecklad.

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande. Ej tillåtna avsättningar i balansräkning avseende framtida verksamhet har minskat resultatet med väsentligt belopp.

Vi bedömer att prognostiserat resultat i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmålen låter sig inte bedömas.

2. Revisionskriterier

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norbergs kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2022-08-31. Granskningen utgör underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten och förutsättningarna för den fortsatta styrningen mot fullmäktigemålen.

Av kommunallagens 11 kap 16 § följer att fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättas enligt 13 kap 1 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR). Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som behandlas i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat (KL 12 kap 2 §). Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten.

Granskningen genomförs med utgångspunkt i kommunallagen (KL), lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt interna beslut, riktlinjer och anvisningar. Granskningen genomförs i den omfattning som följer av god revisions sed i kommunal verksamhet (SKL).

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen syftar även till att verifiera att kommunen upprättar delårsrapport och att delårsrapporten är upprättad i enlighet med de lagar, rekommendationer och anvisningar som gäller. Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i delårsrapporten. Underliggande frågor är:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagkrav, rekommendationer och god redovisningssed?

- Är resultaten i delårsrapporten i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning?

4. Metod

Granskningen genomförs med inriktning och omfattning i överensstämmelse med god revisionsstandard uttryckt i bland andra standard för översiktlig granskning (SÖG 2400). Vi inhämtar informationer genom dokumentation och analysunderlag för bedömningar om:

- delårsrapporten innehåller de upplysningar och uppgifter som krävs och att rekommendationer efterlevs
- rutiner för analyser, avstämningar och arbetet för att säkerställa väsentliga poster för den finansiella rapporteringen
- bokslutsprocessen och rimligheten kring interna anvisningar och om de följts
- rimligheten i kommunstyrelsens utvärdering om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning har nåtts och följts
- andra förhållanden av betydelse för styrningen och uppföljningen

5. Bestämmelser och anvisningar

Av LKBR och rådets rekommendation (RKR R17) framgår att kommunerna ska upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret från årets början. Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse med innebörden att informationen som lämnas kan vara mer översiktlig. Dessutom ska en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå.

Det är upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaper som den förenklade förvaltningsberättelsen. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Följaktligen bör delårsrapporten lämna information främst om händelser och omständigheter som avser tiden efter senaste årsredovisningen.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättande av en delårsrapport. Värderingar, klassificeringar och periodiseringar i delårsrapporter kan dock i högre grad än i årsredovisningar grunda sig på uppskattningar och bedömningar. När byte av redovisningsprincip sker, ska den redovisningsprincip som kommer att tillämpas i efterföljande årsredovisning tillämpas även i delårsrapporterna. Ett byte av redovisningsprincip ska redovisas genom att jämförelseuppgifter omräknas med tillämpning av den nya redovisningsprincipen.

Kommentar

Kommunen upprättar inte sammanställda räkenskaper och upplyser inte om skälen (LKBR 2 kap 5 §, 12 kap 3 §). Samma redovisningsprinciper som använts i senaste årsredovisning har tillämpats i delårsrapporten. Tillämpad redovisning genom otillåtna avsättningar är inte i enlighet med lagregler och rådets rekommendationer (se vidare avsnitt nedan).

Kommunstyrelsen är ansvarig för att delårsrapporten upprättas och att utformning och innehåll överensstämmer med gällande regler. Mot bakgrund av det betänkande som lämnats av utredningen om effektiv ekonomistyrning

i kommuner och regioner (SOU 2021:75) finns det all anledning att se över hanteringen av den obligatoriska finansiella rapporteringen samt att denna sker i överensstämmelse med gällande bestämmelser.

6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar

Delårsrapporten behöver inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

För varje post eller delpost i resultaträkningen ska belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår redovisas. För varje post eller delpost i balansräkningen ska belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång redovisas.

Definitionerna av tillgång, skuld, intäkt och kostnad måste vara uppfyllda för att en post ska tas in i balans- eller resultaträkningen. Periodisering ska följaktligen göras enligt samma principer som i årsredovisningen. Intäkter och kostnader som uppkommer med säsongvariationer, cykliska variationer eller på annat oregelbundet sätt under räkenskapsåret ska således inte redovisas innan de har uppkommit.

En delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

- att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen;
- säsongvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten;
- karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat;
- effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden;
- förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början.

Kommentarer

Delårsrapporten innehåller förvaltningsberättelse, verksamhetsöversikter, resultat- och balansräkning, investerings- och driftsredovisning, helårsprognos samt balanskravsresultat. Resultat för perioden jämfört med motsvarande period föregående år och prognos redovisas. Belopp för poster i balansräkning redovisas för perioden och senaste årsbokslut.

Vi har i granskningen av delårsrapport och årsredovisning för år 2020, 2021 och 2022 konstaterat att kommunen inte efterlever reglerna när det gäller redovisning av intäkter. Följande noteringar återfinns i granskningen: *Avsättning i så kallad allmän etableringsfond finns ersättning från Migrationsverket reserverat till framtida verksamhet, vilket inte är tillåtet. Felet är väsentligt (9 mnkr) med hänsyn till årets resultat.*

Samma redovisningsprinciper som använts i senaste årsredovisning har tillämpats i delårsrapporten. Tillämpad redovisning genom otillåtna avsättningar är inte i enlighet med lagregler och rådets rekommendationer. Kvarstående belopp om ca 9 mnkr i delårsrapporten gör att räkenskaperna inte bedöms rättvisande med avseende på redovisat resultat.

Bedömning

Vi bedömer att effekten av felperiodiserade intäkter avseende ersättningar från Migrationsverket är väsentligt och att räkenskaperna inte är rättvisande. Vi bedömer att kommunen lever upp till kommunallagens krav om en ekonomi i balans. En justering av intäkterna enligt ovan förbättrar resultatet. Kommunen har att anpassa redovisningen till gällande bestämmelser.

7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

7.1 Styrmodell

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange de finansiella mål samt mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Definitionen av god ekonomisk hushållning ges uttryck i budgeten enligt följande:

Den allmänna utgångspunkten för det finansiella perspektivet är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Resultatet måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även nästkommande generation. Kommunen ska ha ett budgeterat överskott med två procent av skatter och generella statsbidrag.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta kräver en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt bra uppföljningssystem.

Styrningen utgår från kommunens vision, strategiska områden, övergripande mål samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. I delåret följs kommunstyrelsens tio mål upp genom att utskotten redovisar för sitt arbete med de åtaganden som utskotten tagit fram för respektive mål.

7.2 KF mål 2022

I budgeten fattades beslut om sex strategiska områden tillsammans med tio övergripande mål. I delårsrapporten redovisas åtaganden och verksamhetsinsatser kopplade till målen som ska genomföras under året. Den övergripande måluppfyllelsen bedöms utifrån måluppfyllelse av åtaganden och verksamhetsinsatser. För 2022 redovisas 21 åtaganden och 46 verksamhetsinsatser.

Verksamhetsmål för en god ekonomisk hushållning enligt budgeten anges vara att verksamheterna ska förhålla sig till tilldelad budgetram.

I budgeten anges finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

- Överskott motsvarande 2% av skatteintäkter och statsbidrag eftersträvas
- Kommunens soliditet bör öka varje år
- Skattefinansieringsgraden av investeringar över en rullande femårsperiod skall vara 100 %
- Kommunens kassalikviditet bör överstiga 50 % av kortfristiga skulder

- Amortering på låneskulden ska ske årligen.

Kommunen gör en samlad bedömning om att verksamhetsmålen i huvudsak kommer nås under året. När det gäller de finansiella målen nås samtliga.

Kommentar

Huvudsakliga syftet för delårsrapporten är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen så att god ekonomisk hushållning uppnås.

Vi har i tidigare granskningar pekat på otydligheter i styrningen med avseende på mål för en god ekonomisk hushållning. I årets budget har finansiella mål getts uttryck som följs upp i delårsrapporten där samtliga uppnås. När det gäller verksamhetsmålen saknas en samstämmighet mellan verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i budgeten och fullmäktiges övergripande mål som sedan följs upp i delårsrapporten. Kommunen framhåller i delårsrapporten att målstyrningsmodellen inte är färdigutvecklad.

Vi bedömer att prognostiserat resultat i delårsrapporten är i enlighet med fullmäktiges finansiella mål för en god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmålen låter sig inte bedömas.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson

Certifierad kommunal revisor